

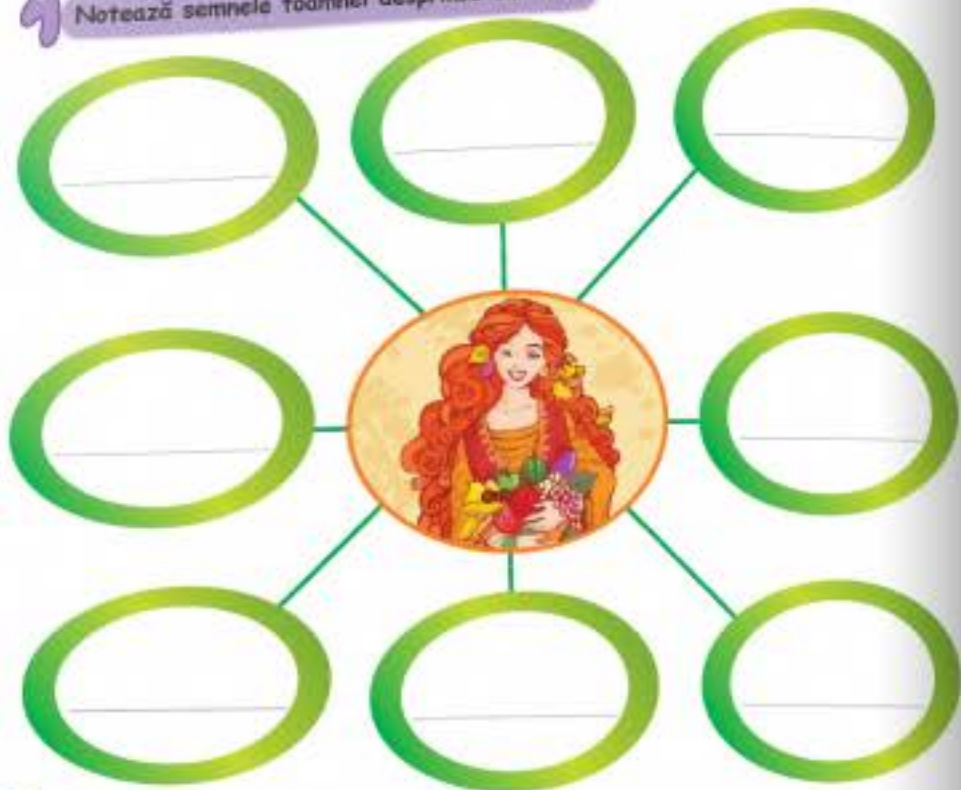
Cuprins

Toamna (<i>George Coșbuc</i>)	5
Nedespărțite (<i>Emil Gârleanu</i>)	9
Povestea unui om leneș (<i>Ion Creangă</i>)	13
Prâslea cel Voinic și merele de aur (<i>Petre Ispirescu</i>)	17
Legenda Mureșului și a Oltului	22
Miezul iernii (<i>Vasile Alecsandri</i>)	27
Moș Ion Roată (<i>Ion Creangă</i>)	31
Scrisoarea III (<i>Nihai Eminescu</i>)	35
Povestea anotimpului uitat (<i>Jonathan Swift</i>)	41
Bivolul și coțofana (<i>George Topârceanu</i>)	46
Vizită (<i>I.L. Caragiale</i>)	50
Cuore (<i>Edmondo de Amicis</i>)	55
Singur pe lume (<i>Hector Malot</i>)	59
Robinson Crusoe (<i>Daniel Defoe</i>)	63
Vara cea lumincasă (<i>Cezar Petrescu</i>)	69
Scrisoare învățătorului meu (<i>Petre Ghelmez</i>)	73
Învață de la toate (<i>Literatura norvegiană</i>)	78
Fișă pentru lecturile lunii	79
Invitație la lectură	80

Exerciții

1 Notează semnele toamnei desprinse din text:

2 Răspunde la întrebări:

a) Care este prima lună a anotimpului toamna?

b) Cu ce culori își pictează toamna frunzele?

c) Când putem spune că a sosit toamna cu adevărat?

3 Găsește rime potrivite cuvintelor:

Model: anotimp - scump toamnă - doamnă

florile - _____ vânt - _____
frunzele - _____ câmp - _____
fluturii - _____ cântec - _____
păsările - _____ cer - _____

4 Realizează un dialog între o frunză și vânt în maximum 10 rânduri:

În redactarea dialogului ai în vedere:

- scrierea titlului adecvat;
- existența unui fir logic al conținutului prezentat;
- folosirea unor expresii artistice;
- exprimarea corectă, clară și expresivă;
- respectarea regulilor de ortografie și de punctuație.

Miezul iernii

Vasile Alecsandri

În păduri trăsesc stejarii! E un ger amar, cumplit!
Stelele par înghețate, cerul pare oțelit,
Iar zăpada cristalină pe câmpii strălucitoare
Pare-un lan de diamanturi ce scârbăie sub picioare.

Fumuri albe se ridică în văzduhul scânteios
Ca înaltele coloane unui templu maiestos,
Și pe ele se așează bolta cerului senină,
Unde luna își aprinde farul tainic de lumină.

O! tablou măreț, fantastic!... Mii de stele argintii
În nemărginitul templu ard ca vecinice făclii.
Munții sunt a lui altare, codrii - organe sonore
Unde crivățul pătrunde, scoțând note-ngrozitoare.

Totul e în neclintire, fără viață, fără glas;
Nici un zbor în atmosferă, pe zăpadă - nici un pas;
Dar ce văd?... în raza lunii o fantasmă se arată ...
E un lup ce se alungă după prada-i spaimântată!

Să înțelegem sensul acestui text!

● Ce sunt pastelurile?

Toate pastelurile sunt descrieri în versuri prin care poetul își exprimă trăirile sufletești legate de aspectul din natură zugrăvit.

● Ce descriu pastelurile?

În pasteluri se regăsesc zugrăvite peisaje, anotimpuri, fenomene ale naturii, aspecte din universul plantelor sau al animalelor, cu ceea ce au ele caracteristic, deosebit.

● Ce descrie poezia *Miezul iernii*?

Poezia *Miezul iernii* înfățișează imaginea unei nopți de iarnă, cu un ger cumplit.

● Care sunt sentimentele pe care poetul le exprimă în această poezie?

Poetul transmite propriile sentimente de admirație produse de măreția naturii.

Știați că...

● În literatura română termenul de pastel este pus în circulație de poetul Vasile Alecsandri, prin titlul dat ciclului de versuri *Pasteluri*. Volumul *Pasteluri*, cuprinde versuri dedicate frumuseților naturii în care poetul, Vasile Alecsandri, își dezvăluie sentimentele.

Fișă de lectură

Vasile ALECSANDRI (1821-1890)

S-a născut la Bacău. O mare parte din viață și-a petrecut-o la conacul de la Mîrcești - Iași, unde astăzi se află casa-muzeu ce-i poartă numele. A participat activ la marile evenimente ale secolului trecut: Revoluția de la 1848, Unirea Principatelor (1859) și Independența României (1877).

A scris poezii închinatelor naturii - *Pasteluri*; vitejei poporului român - *Ostașii noștri*. Sunt foarte cunoscute comediile despre cucoana Chirita, precum și legendele sale.

Titlul textului citit:

Autorul:

Versificația:

Poezia este formată din _____ strofe.

Strofa are _____ versuri.

Tipul de rimă:

Precizează anotimpul descris în poezie:

Procedee artistice cu citate din text:

● construiește enumerări (enumerare):

● atribuie însușiri omenești unor lucruri sau fenomene din natură (personificare):

Completează spațiile folosind cuvintele din paranteză:

Pastelul este textul liric ce descrie un aspect din _____, privești, aspecte ale _____ exprimând _____ față de peisajul descris.
(sentimentele, poetului, natură, anotimpurilor)

Exerciții

1 Imagini artistice cu citate din text:

Scrie versurile care sugerează sunete (imagini auditive), culoare (imagini vizuale) și mișcare (imagini motorii).

Imagini auditive

Imagini vizuale

Imagini motorii

2 Alege răspunsul corect și transcrie-l:

a) În poezie se face simțită prezența poetului în ipostaza de:

- povestitor;
- observator atent al naturii.

b) Pentru a prezenta fenomenele specifice miezului de iarnă, poetul cuprinde cu privirea:

- elementele terestre și cosmice;
- elementele naturii din jurul casei.

c) Modul de expunere dominant în poezie este:

- povestirea (narațiunea);
- descrierea.

3 Repartizează elementele naturii în funcție de următoarele planuri:

Plan terestru (pământ)	Plan cosmic (cer)

4 Scrie, în tabel, formele prin care se manifestă imaginea iernii așa cum sunt amintite în textul dat:

Tabloul unui ger cumplit (strofele I și IV)	Tabloul unui ger cumplit (strofele II și III)

5 Realizează un scurt text în care să descrii anotimpul iarna.

Folosește:

- expresiile din poezie: *zăpada cristalină, cerul oțelit, câmpii strălucitoare, stele argintii;*
- alte expresii:

iarna cernă norii, cumună de stelute argintii, ninge neîncetat, copaci de zahăr, fulgi lucitori gâtesc pământul, ninge ca-n povești, gheața ca oglinda, pulberi albe, iarna bogată, flori albe de omăt, oceanul de ninsoare, se aud cântecele vântului de iarnă.

